Comisia drepturile omului şi relaţii interetnice

DECIZIE

ca urmare a audierii Raportului tematic „Respectarea dreptului copilului la sănătate în instituţiile de învăţământ", elaborat de către Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului

În conformitate cu art. 22 şi art.111 din Regulamentul Parlamentului, Comisia drepturile omului şi relaţii interetnice adoptă prezenta decizie.

Art.1. – Se ia act de informaţia prezentată de către dna Maia BĂNĂRESCU, Avocat al Poporului pentru Drepturile Copilului, precum şi de opiniile deputaţilor Comisiei drepturile omului şi relaţii interetnice a Parlamentului Republicii Moldova, expuse în cadrul audierii Raportului tematic „Respectarea drepturilor copilului la sănătate în instituţiile de învăţământ", elaborat de către Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului.

Art.2. – Membrii Comisiei au fost informaţi despre aspectele asigurării dreptului copiilor din Republica Moldova la sănătate în instituţiile de învăţământ, precum şi starea sanitaţiei în şcoli. Un aspect primordial în a creşte o nouă generaţie de copii sănătoşi include aprovizionarea extinsă cu apă curată şi accesibilă şi sanitaţie adecvată şi echitabilă pentru toţi elevii din şcolile ţării. Or, accesul la apă curată şi igienă este o precondiţie pentru o viaţă sănătoasă.

La fel, a fost supus discuţiilor procesul de executare a cadrului legal naţional de domeniu.

Art.3. – Urmare audierii Raportului tematic „Respectarea dreptului copilului la sănătate în instituţiile de învăţământ", Comisia constată că există mai multe impedimente ce ar contribui la realizarea dreptului copilului la sănătate cum ar fi:

- bugetele austere ale instituţiilor de învăţământ pentru a asigura condiţiile sanitare corespunzătoare, mai ales în perioada de pandemie;
- lucrători medicali şi personal auxiliar insuficient;

- salariul descurajant al acestora determină insuficienţa şi fluctuaţia mare de personal;
- suport insuficient din partea administraţiei publice locale;
- acces limitat al copiilor la blocurile sanitare renovate, deoarece unii manageri ai instituţiilor de învăţământ le ţin încuiate;
- neasigurarea accesibilităţii copiilor cu dizabilităţi la infrastructură, blocuri sanitare, etc.

Art.4. – Guvernul Republicii Moldova:

- va implementa recomandările înaintate în Raportul tematic „Respectarea drepturilor copilului la sănătate în instituţiile de învăţământ", elaborat de către Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului;

- va impulsiona aplicarea recomandărilor cuprinse în Observaţiile finale ale Comitetului ONU pentru drepturile copilului cu privire la Raportul periodic combinat al patrulea şi al cincilea în privinţa Republicii Moldova, prin care statul este îndemnat să asigure respectarea în toate şcolile a standardelor de calitate impuse privind sistemele de alimentare cu apă şi sanitaţie, să asigure accesul la locuri de joacă, la alte facilităţi sportive şi culturale pentru toţi copiii;

- va depune efort de a finaliza fără întârziere punerea în aplicare a Programului Naţional pentru implementarea Protocolului privind Apa şi Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025 aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr.1063 din 16 septembrie 2016;

- va identifica resursele financiare necesare pentru a fi incluse în Legea bugetului de stat pentru anul 2022 în vederea alocării acestora pentru scopuri specifice de construcţie şi/sau renovare a blocurilor sanitare în şcoli, precum şi racordarea acestora la sursele de apă potabilă;

- va rămâne prioritatea zero asigurarea accesului copiilor la surse îmbunătăţite de apă în grădiniţe şi şcoli, astfel fiind asigurate 100% din instituţiile de învăţământ cu apă;

- va adapta normativele financiare şi va identifica şi suplini resursele financiare necesare pentru a asigura condiţii corespunzătoare dezvoltării copilului, reieşind din respectarea dreptului copilului la sănătate în cadrul instituţiilor de învăţământ de orice nivel;

- va strădui prin intermediul ministerelor de resort să continue monitorizarea asigurării pe deplin a respectării dreptului copilului la sănătate în instituţiile de învăţământ secundar, pe segmentele:
✓ asigurarea instituţiilor de învăţământ cu apă potabilă de calitate;

- ✓ asigurarea condiţiilor de sanitaţie şi igienă în şcoli;
- ✓ funcţionarea eficienţă a Serviciului de sănătate la nivelul instituţiei de învăţământ preuniversitar prin dotarea cabinetelor medicale cu strictul necesar şi asigurarea cu personal medical din cadrul instituţiilor de învăţământ secundar;

- va revizui şi armoniza cadrul legal de domeniu atribuit segmentelor evaluate în Raportul tematic în conformitate cu Legea nr. 424-XV din 16 decembrie 2004 privind revizuirea şi optimizarea cadrului normativ de reglementare a activităţii de întreprinzător şi a cadrului legal conex:

- ✓ revizuirea, completarea, armonizarea, conform condiţiilor actuale, a Regulilor şi normativelor sanitaro-epidemiologice de stat „Igiena instituţiilor de învăţământ primar, gimnazial şi liceal";
- ✓ modificarea Hotărârii Guvernului nr. 868 din 2014 privind finanţarea în bază de cost standard per elev a instituţiilor de învăţământ primar şi secundar general din subordinea autorităţilor publice locale de nivelul al doilea;

- va spori eforturile de investire atât la nivel naţional, cât şi la nivel teritorial întru motivarea resurselor umane care activează în instituţiile educaţionale prin sporirea nivelului de pregătire profesională şi atragerea profesioniştilor tineri în câmpul muncii prin oferte atractive;

- va efectua controalele de rigoare sistematice prin intermediul instituţiilor responsabile care monitorizează şi verifică nivelul de corespundere a grupurilor sanitare din instituţiile de învăţământ publice, la standardele ce se impun *(Agenţia pentru Supraveghere Tehnică şi Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică)*;

- va informa Comisia drepturile omului şi relaţii interetnice, despre realizarea prezentei decizii până pe 31 ianuarie 2022.

Art.5. – Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării.

Grigore NOVAC,
Preşedintele Comisiei

MINISTERUL FINANȚELOR AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-26-00, fax 022-26-25-17

02 decembrie 2021 nr. **07/1-03/115/1239**

La nr. **24-78-161-9016** din **16 noiembrie 2021**

Guvernul Republicii Moldova

Copie: **Parlamentul Republicii Moldova,**
Comisia drepturile omului și relații interetnice

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Ministerul Finanțelor, la indicația Cancelariei de Stat nr.24-78-161-9016 din 16 noiembrie 2021, a examinat Decizia Comisiei drepturile omului și relații interetnice, urmare a audierii în cadrul ședinței sale a Raportului tematic „Respectarea dreptului copilului la sănătate în instituțiile de învățământ", elaborat de către Avocatul Poporului pentru Drepturile copilului și comunică că, asupra problemelor abordate s-a expus prin demersul nr.07/1-03/113/1206 din 29 noiembrie 2021 (se anexează).

Anexă: 2 file.

MINISTRU **Dumitru BUDIANSCHI**

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2021.12.02 18:29:04 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executor: Veronica Gobjila Tel.: 022 26 27 21
e-mail: veronica.gobjila@mf.gov.md

MINISTERUL FINANȚELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ФИНАНСОВ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005, mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7
www.mf.gov.md, tel.(022) 26-26-00, fax 022-26-25-17

29 noiembrie 2021 nr. **07/1-03/113/1206**

La nr. **24-78-158-8953 din 15 noiembrie 2021**

Guvernul Republicii Moldova

Copie: **Parlamentul Republicii Moldova,**
Comisia drepturile omului și relații interetnice

Ministerul Finanțelor, la indicația Guvernului nr.24-78-158-8953 din 15 noiembrie 2021, a examinat Decizia Comisiei drepturile omului și relații interetnice, urmare a audierii în cadrul ședinței sale a Raportului tematic „Respectarea dreptului copilului la sănătate în instituțiile de învățământ", elaborat de către Avocatul Poporului pentru Drepturile copilului și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

La art.4 din Decizia Comisiei drepturilor omului și relații interetnice

Recomandarea: *Guvernul va identifica resursele financiare necesare pentru a fi incluse în Legea bugetului de stat pentru anul 2022 în vederea alocării acestora pentru scopuri specifice de construcție și/sau renovarea blocurilor sanitare în școli, precum și racordarea acestora la sursele de apă potabilă.*

Începând cu anul 2019, în bugetul Fondului de Investiții a Moldovei sunt aprobate mijloace bugetare ***în sumă de 5,0 mil.lei*** în scopul renovării/construcției blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal. Modul de reglementare a procedurii de stabilire a unor criterii unice de selectare, organizare și desfășurare a proiectelor lansate pe termen scurt/mediu, în vederea îmbunătățirii condițiilor de igienă și sanitație în instituțiile de învățământ este stabilit în Hotărârea Guvernului nr.453/2020. Lista instituțiilor potențial beneficiare de investiții selectate pentru proiectele de renovare/construcție a blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal se aprobă anual prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării.

Totodată, în baza Circularei Ministerului Finanțelor nr.06/1-17/41 din 26 august 2021 *privind elaborarea/definitivarea Cadrului bugetar pe termen mediu 2022-2024,* Ministerul Educației și Cercetării, în calitate de minister lider responsabil de politica statului în domeniul educației, a înaintat măsura de politică în curs de desfășurare ce țin de ***majorarea cu 20,0 mil.lei*** a alocațiilor aferente renovării/construcției blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal din țară.

Prin urmare, conform proiectului Legii bugetului de stat pentru anul 2022, votat în prima lectură în Parlamentul Republici Moldova, în bugetul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale sunt prevăzute **25,0 mil.lei** în scopul renovării/construcției blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal.

În același timp, se menționează că școlile, gimnaziile și liceele se finanțează în baza costului standard per elev, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.868/2014 „Privind finanțarea în bază de

cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea". Astfel, conform prevederilor pct.5 al Regulamentului privind repartizarea și utilizarea mijloacelor financiare din componenta unității administrativ-teritoriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului menționată, mijloacele financiare din componenta unității administrativ-teritoriale se direcționează inclusiv pentru efectuarea reparațiilor capitale și procurarea mijloacelor fixe.

Mai mult ca atât, autoritățile administrației publice de ambele nivele pot contribui la dezvoltarea bazei materiale a instituțiilor de învățământ din teritoriul administrat, prevedere expres stipulată în art.141 și art.142 ale Codului educației nr.152/2014.

Astfel, în scopul asigurării cu succes a condițiilor sanitare în cadrul instituțiilor de învățământ, se consideră oportună consolidarea eforturilor și cooperarea atât a autorităților publice centrale, cât și a autorităților publice locale de ambele nivele.

Ce ține de realizarea celorlalte recomandări incluse în decizia Comisiei drepturilor omului și relații interetnice, se menționează că, Ministerul Finanțelor este deschis spre colaborare și examinare a propunerilor concrete parvenite de la ministerele de resort, care vor fi examinate atât din punct de vedere conceptual, cât și financiar.

MINISTRU **Dumitru BUDIANSCHI**

Digitally signed by Budianschi Dumitru
Date: 2021.12.01 11:32:19 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Executor: Irina Rusu
Tel.: 022 26 27 07
e-mail: irina.rusu@mf.gov.md

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr.24-76-1186 Chișinău 04 februarie 2022

Parlamentul Republicii Moldova
(Comisia drepturile omului și relații interetnice)

Prin prezenta, cu referire la scrisoarea CDO-04 nr. 294 din 10 noiembrie 2021, se prezintă Raportul privind executarea recomandărilor înaintate prin Decizia Comisiei drepturile omului și relații interetnice CDO-6 nr.293 din 3 noiembrie 2021, emise urmarea Raportului tematic „Respectarea drepturilor copilului la sănătate în instituțiile de învățământ", elaborat de către Avocatul Poporului pentru Drepturile Copilului.

Anexă: 5 file

Secretar general al Guvernului /semnat electronic/ **Dumitru UDREA**

Digitally signed by Udrea Dumitru
Date: 2022.02.05 11:20:31 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Ex. Svetlana Mirca Tel: 022 250 237 Email: svetlana.mirca@gov.md

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

Anexă
la scrisoarea nr. 24-76-1186 din 04.02.2022

Raportul privind recomandările înaintate
prin Decizia Comisiei drepturile omului și relații interetnice
CDO-6 nr.293 din 3 noiembrie 2021,
emise urmare Raportului tematic
„Respectarea drepturilor copilului la sănătate în instituțiile de învățământ",
elaborat de către Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului

În scopul elaborării Raportului privind recomandările înaintate prin Decizia Comisiei drepturile omului și relații interetnice CDO-6 nr.293 din 3 noiembrie 2021, emise urmare a Raportului tematic ***„Respectarea drepturilor copilului la sănătate în instituțiile de învățământ",*** elaborat de către Avocatului Poporului pentru Drepturile Copilului, Ministerele și autorități ale administrației publice, și anume Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Finanțelor, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Agenția pentru Supraveghere Tehnică și Agenția Națională pentru Sănătate Publică vă informăm după cum urmează.

Adoptarea normativelor financiare cât și suplinirea resurselor financiare pentru a asigura condiții corespunzătoare dezvoltării copilului, reieșind din respectarea dreptului copilului la sănătate în cadrul instituțiilor de învățământ secundar;

În vederea reformării fondurilor naționale destinate dezvoltării infrastructurii regionale și locale la ședința din 22 decembrie 2021 Guvernul a aprobat două hotărâri cu privire la aprobarea proiectelor de legi care vizează Fondul Național pentru Dezvoltare Regională și Locală (Hotărîrea Guvernului nr.445/2021) și modificarea unor acte normative (Hotărîrea Guvernului nr.446/2021). Prin proiectele de legi respective se propune constituirea Fondului Național pentru Dezvoltare Regională și Locală prin preluarea de către actualul Fond Național pentru Dezvoltare Regională a domeniului de dezvoltare locală, care va deveni sursa de finanțare a proiectelor investiționale din domeniul alimentării cu apă și sanitație, finanțate anterior din Fondul Ecologic Național, a proiectelor investiționale în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor regenerabile de energie, finanțate anterior din Fondul pentru Eficiență Energetică și a proiectelor investiționale din domeniul dezvoltării locale, în special a proiectelor de alimentare cu apă și sanitație și infrastructură locală, inclusiv pentru instituțiile de învățământ.

În rezultatul reorganizării fondurilor naționale, Guvernul urmează să instituie noi măsuri destinate dezvoltării infrastructurii regionale și locale, să elaboreze și să aprobe criteriile de alocare a mijloacelor financiare.

În aceiași ordine de idei, în conformitate cu prevederile Legii bugetului de stat pentru anul 2022 nr.205/2021, în Fondul Național pentru Dezvoltare Regională (FNDR) sunt prevăzute mijloace financiare în sumă de 770 mil. lei, destinate pentru dezvoltarea infrastructurii regionale și locale, precum și pentru asigurarea cofinanțării, necesară a fi alocată de către autoritățile publice locale în cadrul proiectelor finanțate din surse externe. De menționat, totodată, că pentru anul 2022, în bugetul Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale au fost aprobate 25,0 mil.lei pentru renovarea/construcția blocurilor sanitare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial și liceal. De notat, începând cu anul 2019, în bugetul Fondului de Investiții Sociale a Moldovei anual au fost aprobate mijloace bugetare în sumă de 5,0 mil.lei în același scop.

În contextul celor relevate supra, la începutul anului 2022 sunt planificate a fi lansate noi apeluri de propuneri de proiecte aferente domeniilor de dezvoltare regională şi locală, în cadrul cărora autoritățile publice locale vor dispune de posibilitatea depunerii propunerilor de proiecte în vederea soluționării problemelor menționate.

Totodată, conform prevederilor Regulamentului privind repartizarea şi utilizarea mijloacelor financiare din componenta unității administrativ-teritoriale, aprobat prin HG nr.868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar şi secundar general din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea, mijloacele financiare din componenta unității administrativ-teritoriale se direcționează inclusiv pentru efectuarea reparațiilor capitale şi procurarea mijloacelor fixe, iar autoritățile administrației publice de ambele nivele pot contribui la dezvoltarea bazei materiale a instituțiilor de învățământ din teritoriul administrat.

Ministerul Educației şi Cercetării a inițiat procesul de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului pentru modificarea şi aprobarea *Regulamentului cu privire la organizarea procedurii de implementare a proiectelor de renovare/construcție a blocurilor sanitare şi de renovare a blocurilor alimentare în instituțiile de învățământ primar, gimnazial şi liceal*, inclusiv cu considerarea accesibilității pentru persoanele cu dizabilități.

Astfel, au fost identificate 360 instituții, în care este necesară intervenția pentru asigurarea condițiilor igienico-sanitare, din care: 195 au WC în exteriorul clădirii (în curte), iar 165 au necesități de reparații/renovare a blocurilor sanitare în interiorul clădirii. În context, ANSP comunică că 85,4 instituții de învățământ dispun de WC-ee interioare, din ele funcționale 98,7%. Totodată, către anul de studii 2021-2022 au fost curățate 85,6% WC-ee din curte, reparate 91,4% şi efectuată dezinfecția la 98,5% din instituții de învățământ.

Implementarea Protocolului privind Apa şi Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1063/2016, îndeosebi, pct. 2, Asigurarea accesului copiilor la surse îmbunătățite de apă în grădinițe şi şcoli – 100% din instituții;

În conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr.1063/2016 privind aprobarea Programului Național pentru implementarea Protocolului privind Apa şi Sănătatea în Republica Moldova pentru anii 2016-2025, distribuirea apei sigure în 100% de instituții pentru copii şi reducerea până la 20% a probelor de apă potabilă neconforme la parametrii chimici de bază şi 5% la parametrii microbiologici, urmează a fi asigurată pînă în 2025. Totodată, este stabilit, ca obiectiv specific, asigurarea accesului la sisteme durabile de apă potabilă în 100% instituții pentru copii şi 75% din populația generală către anul 2025. Totodată rezultatele rapoartelor efectuate de către laboratoarele Agenției Naționale de Sănătate Publică, în 2020 au relevat că ponderea probelor neconforme normelor sanitare, la parametrii chimici prelevate şi examinate din sondele arteziene a constituit 71%.

Conform informațiilor parvenite din direcțiile teritoriale ale Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, către începutul anului de studii 2021-2022 dispun de apeduct 96,70% instituții de învățământ, inclusiv 24,7% de instituții, la care apa potabilă pătrunde prin conducte din fântână.

Rezultatele verificărilor realizate de ANSP relevă, că în unele instituții de învățământ apa nu corespunde parametrilor sanitaro-chimici, cum..ar.fi: amoniac - 9,7% (Cimişlia - 100%, Rîşcani-72,3%, Anenii-Noi - 61,29%, Călăraşi - 48%, Ocnița - 43,5%, Nisporeni -31,3%, Basarabeasca - 30%, etc.); fluor - 7,1% (Rîşcani - 63,6%, Căuşeni - 62,5%, Anenii Noi - 61,29%, Nisporeni - 43,8%, Leova - 23,1%, Taraclia - 17,6%, etc.); nitrați – 4,1% (Nisporeni - 21,9%, Taraclia - 17,6%, Drochia - 15,7%,Cantemir - 13,8%, Hâncești - 10,9%, Soroca - 8,7%, Străşeni - 7,4%, etc.), reziduu sec - 2,1%, sulfați - 1,7%, etc. Unele instituții de învățământ (2,5%) nu dispun

de sistem de canalizare (Nisporeni – 25%, Ştefan Vodă - 18,2%, Ialoveni - 15,I%, etc.). Circa 58,5% de instituţii de învăţământ din republică deversează apele menajere in haznale impermeabile. Ponderea cea mai mare a instituţiilor de învăţământ în care apele menajere sunt deversate in haznale impermeabile sunt in raioanele: Rezina - 100%, Sîngerei – 100%, Floreşti- 97,85%, Făleşti - 90,9%, Şoldăneşti – 90,0%, Briceni - 86,7%, Căuşeni- 84,4%, Cimişlia - 84,2%, Ocniţa - 84,0%, Donduşeni - 82,60%, Ştefan Vodă - 81,5%, etc.

Monitorizarea respectării dreptului copilului la sănătate în instituţiile de învăţământ secundar, pe segmentele: asigurarea instituţiilor de învăţământ cu apă potabilă de calitate, asigurarea condiţiilor de sanitaţie şi igienă în şcoli, cât şi funcţionare eficienţă a Serviciului de sănătate la nivelul instituţiei de învăţământ preuniversitar, în special la componentele: dotarea cabinetelor medicale, şi activitatea angajatului medical din cadrul instituţiilor de învăţământ secundar;

Întru monitorizarea şi verificarea nivelului de corespundere cu normele sanitare a calităţii apei potabile şi a grupurilor sanitare, pentru anul 2022, de către Agenţia Naţională de Sănătate Publică, au fost planificate 225 controale de verificare, în instituţii de învăţământ primar, gimnazial şi liceal. Totodată, vor fi efectuate controale inopinate la cererea instituţiilor de învăţământ pentru eliberarea actului permisiv.

Prin intermediul laboratoarelor, Agenţia realizează prelevarea probelor de apă din instituţiile de învăţământ şi testarea la indicatorii sanitaro-chimici şi bacteriologi, conform *Regulilor şi normativelor sanitaro-epidemiologice de stat Igiena instituţiilor de învăţământ primar, gimnazial şi liceal*, cu excepţia apei din blocurile alimentare, care ţine de competenţa Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor, conform art.24, alin.2), lit. m) din Legea nr.306/2018 privind siguranţa alimentelor.

Entitatea competentă de supravegherea calităţii apei potabile este Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică, autoritate administrativă în subordinea Ministerului Sănătăţii. Totodată, în conformitate cu art.44 din Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătăţii publice, Agenţiei Naţionale de Sănătate Publică îi este atribuită funcţia de supraveghere/control şi monitorizare a condiţiilor de instruire şi educaţie în instituţiile de învăţământ, în corespundere cu regulamentele sanitare în vigoare. Rezultatele inspecţiilor efectuate şi propunerile de remediere, în cazul stabilirii încălcărilor normelor sanitare, sunt prezentate în adresa fondatorilor, responsabili pentru asigurarea condiţiilor de desfăşurare a procesului instructiv-educativ în instituţiile de învăţământ primar, gimnazial şi liceal./

Ministerul Educaţiei şi Cercetării a emis pentru anul de studii 2021-2022 Ordinul nr.897/2021 cu privire la pregătirea instituţiilor de învăţământ general pentru noul an de studii 2021-2022, prin care conducătorilor instituţiilor de învăţământ general, în comun cu autorităţile administraţiei publice locale, a fost solicitat să asigure funcţionalitatea instituţiilor de învăţământ pe tot parcursul anului de studii în curs, inclusiv prin crearea condiţiilor igienico-sanitare şi prevenirea situaţiilor de risc pentru viaţa şi sănătatea copiilor şi angajaţilor.

In contextul prevenirii răspândirii infecţiei prin COVID-19 în 95,6% din instituţii de învăţământ au fost create condiţii pentru respectarea igienei elevilor (1 lavoar la 40 elevi). Toate instituţiile de învăţământ sunt asigurate cu termometre non-contact pentru efectuarea triajului epidemiologic, cu dozatoare cu dezinfectant pentru mâini pe bază de alcool 70%, care au fost instalate la intrarea şi în incinta instituţiei.

Instituţiile de învăţământ primar, gimnazial şi liceal din republică sunt asigurate cu cantităţile necesare de săpun lichid, detergenţi şi dezinfectanţi pentru realizarea măsurilor de igienizare şi dezinfecţie a terenului şi încăperilor/spaţiilor instituţiei. Urmare a verificărilor

efectuate Agenția Națională de Sănătate Publică a constatat prezența în toate instituțiile de învățământ al graficului pentru igienizarea și dezinfectarea zilnică a spațiilor utilizate. La momentul evaluării 99,8% din instituțiile de învățământ erau asigurate cu echipament de protecție personal (măști, mănuși, halate). In majoritatea instituțiilor de învățământ (96,6%) se respectă distanța de un metru dintre elevii aranjați în băncile școlare. Agenția Națională de Sănătate Publică monitorizează, condițiile de instruire și educație în instituțiile de învățământ și, la necesitate, vine cu propuneri de remediere, în adresa autorităților abilitate, în caz de necorespundere a legislației sanitare în vigoare.

Conform Ordinului comun al Ministerului Sănătății și Ministerului Educației nr.613/441 din 27.05.2013 cu privire la Serviciile de sănătate din instituțiile de învățământ preuniversitar normativele de funcții a asistenților medicali din instituțiile de învățământ preuniversitar sunt stabilite în baza normativelor de încadrare în schema de state a unităților de învățământ preuniversitar și aprobate de Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Finanțelor. Consecutiv, managerul școlii este responsabil de asigurarea condițiilor adecvate de activitate a serviciului de sănătate la nivelul instituției de învățământ preuniversitar, prin identificarea spațiilor, în care sunt create condiții pentru lucrul individual și confidențial cu elevii, dotate cu echipament medical funcțional și asigurate cu medicamentele și documentația medicală necesară.

De personal medical dispun 83,7% din instituțiile de învățământ, iar 13,8% instituții nu dispun de lucrător medical, fiind deserviți de personalul din cadrul Centrelor de Sănătate (Leova - 73,10% , Rezina-35,7%, Călărași-36%, Soroca și Hâncești - 32,6%, Orhei - 30,6%, Râșcani - 24,2%, Basarabeasca - 20,0%, etc.). Din instituțiile care dispun de personal medical în 40,7% - personalul activează pe 1 unitate de timp, în 4.9% pe 0,75, în 45% pe 0,5 și, respectiv, în 13,2% - pe 0,25 din unitate.

Revizuirea și armonizarea cadrului legal atribuit segmentelor evaluate în studiu, în special, Hotărârea Ministerului Sănătății nr.21 din 29.12.2005 cu privire la aprobarea și implementarea Regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat „Igiena instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal", revizuite în conformitate cu Legea nr. 424-XV din 16 decembrie 2004 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător;

În contextul subiectelor abordate în raport, Ministerul Sănătății a inițiat actualizarea cadrului normativ de reglementare a condițiilor sanitaro-epidemiologice în instituțiile de învățământ, inclusiv a Regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat *Igiena instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal*, cu aprobare ulterioară prin hotărâre de Guvern.

Subsidiar la informațiile privind realizarea recomandărilor Raportului tematic, menționăm că Agenția pentru Supraveghere Tehnică a inclus în Planul de activitate pentru anul curent efectuarea controalelor de stat planificate a calității în construcții, ce cuprinde inspecții la factorii implicați în proiectarea, execuția, exploatarea și post-utilizarea construcțiilor, privind existența și respectarea sistemului calității. Totodată, este prevăzută efectuarea controalelor inopinate în baza petițiilor, solicitărilor și demersurilor parvenite, unde vor fi verificate și monitorizate instituțiile de învățământ conform nivelul de corespundere la standardele ce se impun.

În aceiași ordine de idei, în Planul de activitate al Agenției și conform atribuțiilor de activitate prevăzute în Hotărîrea Guvernului nr.1088/2017 va fi asigurată participarea reprezentanților Agenției la lucrările comisiilor de recepție la terminarea lucrărilor și de recepție finală a construcțiilor și a instalațiilor aferente, finanțate din bugetul de stat sau din bugetele locale, prin aplicarea, după caz, a concluziei privind nerespectarea respectate condițiile stabilite de legislația în vigoare în procesele verbale. Mai mult, Planul de activitate pentru anul 2022

prevede un obiectiv separat ce ține de asigurarea respectării cerințelor normative și legislative pentru facilitarea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructură, obiectele de menire social-culturală și alte destinații sociale.

Adițional comunicăm că urmare a diseminării Deciziei în cauză pentru informare autorităților publice locale de nivelul II, au fost recepționate informații privind examinarea recomandărilor, evaluarea situației la nivel local și inițierea măsurilor necesare pentru remedierea carențelor și monitorizarea continuă a respectării drepturilor copilului la dezvoltarea potențialului lor maxim într-un mediu sănătos, inclusiv în cadrul instituțiilor de învățământ din raioanele Briceni, Dondușeni, Nisporeni, Șoldănești, Telenești, Ungheni. Mai mult, Direcția Generală Educație, Tineret și Sport a municipiului Chișinău, pe lângă analiza situației, a evocat și unele probleme, cu care se confruntă instituțiile de învățământ din teritoriul administrat, în speță, legate de asigurarea condițiilor sanitaro-igienice pe perioada pandemiei SARS-CoV-2, venind cu propuneri de analiză aprofundată a problemelor identificate, iar Direcția Justiției a Găgăuziei, complementar analizei subiectului invocat a comunicat despre măsurile instituite pentru profilaxia răspândirii infecției COVID-19, inclusiv în unitățile de transport al elevilor.